DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közmüvelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utcza 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyébb irásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrassy-sétatér és iskola-utcza sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvétetnek.

Előfizetési dij: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetmények és felszóllamlások.

Hirdetési dij: A hirdetésekért járó dij legjutányosabban számittatik — Bélyegdij minden beiktatásért 30 kr. — A nyilt terben egy sor 10 kr. — A hirdetéseket kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam. **Vasárnap 1893. évi Október 1-én** **40. szám.**

Néperő.

E forgalmat szűkebb körre kell szoritanom. A néperö fogalom alatt azon életképességet kell értenünk, mely a népnek a jövöre való tekintettel saját erejénél fogva fennállását minden csapások közt biztositja. Ilyen néperö meg van minden egésszéges nemzetben.

A legujabbi idöben az életterö felett a természettudósok sokat vitatkoztak. — Az egyik rész ellen érveléssel bizonyitani akarta, hogy ez a természetben nem létezik.*) Legyen az ö hitök szerint, de a népek életében — ethnografiai értelemben — a természettudósok az életeröt el nem tagadhatják. Ez ott tényleg abstracte meg van.

A néperö nyilatkozzék hasznos munkásságban, a munka által nyert anyagi jólétben és ezen jólét okszerü felhasználása által erösbült nemzeti szellemben.

Régi idöben, melyre történelmünk vissza bir emlékezni a munkát szégyennek tartották. A becs- és hóditóvágyból keletkezö háborukban való öldöklés, szabad néphez illö foglalkozásnak tekintetvén, a földmivelés, ipar és kereskedelem mint megszégyenitö munka alattvalók- és rabszolgákra bizatott. Ennek az ideje már lejárt, most már tudjuk, hogy csak azon nemzeté lehet a jövö, mely a munkásságot, a szakadatlan tevékenységet tüzte életczéljául.

Ezen munkásság már természeténél fogva különbözö alakot ölthet az életben. Népünknél még mindég azon elfogult nézet uralkodik, mintha a szellemi munka az anyagival nem mérközhetnék, mintha az sokkal könnyebb volna a testi munkánál. Ennek czáfolatára nem szükséges szót vesztegetni: a szellemi munka csak olyan súlyos, mint a testi.

A tevékenység azon láthatatlan töke, mely hogy kamatot hajtson, a népet elöre sarkalja s hiveinek fülébe azt sugja, hogy ebben jólétet, örömet és egészséget lelnek, ellenben a henyélésben sülyedés és bukás van. A tevékenység az a só, mely a népet a rothadástól megóvja; a henyélést pedig a józan ész nemzeti bünnek tartja. Az ember a hasznos munkát magára való nézve, kötelezö isteni parancsnak tekintse, a verejtéke által szerzett vagyonban pedig Isten áldását lássa.

A munka, a vallásos és erkölcsös élet elömozditásának, egyik hathatós tényezöje. A munkás nép a legnagyobb csapások alatt sem csügged el, hanem, ha talán mindenét el is vesztette, ismét hozzálát az elveszett anyagi javak visszaszerzéséhez. Nem akarok népekre hivatkozni, hol a munka tiszteletben, becsületben tartatik,*) a henyélés pedig megvetés tárgya. Azt hiszem, hogy mi sem állunk már messze ezen nézettöl, miszerint nálunk is csak a munkás nép fog tiszteletben, becsületben részesülni, ellenben a henyélö megvetés tárgya leend. A munka korunkban, szégyenitö jellegét körülbelül már elvesztette. Ezen demokratikus nézet nálunk is kezd már tért hóditani. Ott látjuk elökelö embereinket serény munkásságot kifejteni.

Európa délnyugati részének egyik népe; a spanyol. Elnézve e nép történelmi sülyedésétöl, ha a mostani spanyolokat az elöbbiekkel a tevékenység terén összehasonlitjuk, nagy visszamaradást észlelünk ott. Spanyolország egyes vidékeinek a XII. században kétszer annyi faluja és városa volt mint manapság. Ezt a visszamaradást nem lehet az éghajlatnak, sem pedig a mórok kiszoritásának, hanem a tunyaságban sinylödö nemzeti életnek tulajdonitani.

Ellenben a világ elsö szerepvivöje minden tekintetben az angol nép. Birtokai kiterjedésénél és nagyságánál fogva elsö hatalom a földkerekségén; ipara, kereskedelme, tudománya, müveltsége és vagyonosodása elsö helyet foglalja el földünkön. S kinek-

*) L. Naumann M. Die Naturwissenschaft und der Materialismus czimü müvének 186. és következö lapjain.

*) Herman O. Az északi madárhegyek tájáról czimü könyvének 148. lapján ezt mondja: „Noha dusgazdag, a konzul mégis dolgozik, mint mondja, mert Norvégiában szégyen a dologtalanság.“

Tárcza.

Mutatvány

Ovidius „Atalakulások“ czimü

költeményének forditásából.

IV-ik könyv 55—166 vers.

Alcithoë Minyás király leánya testvéreinek és szolgáló leányainak fonás közben elregéli, miért kell a szederfa hófehér gyümölcsének éreskor megfeketülnie:

„Pyramus és Thisbe: az ifjak közt győző,
Ez kelet leányit bájjal megelőző
Egy városban laktak, melyet semiramis
Falakkal vett körül, — szomszédos házuk is.

Hogy egymást meglássák, szomszédság okozta,
A haladó idő szerelmük fokozta;
Annak rendje szerint tartnának menyegzőt,
Ne volnának csak a szülék ellenkezők. —

De nem gátolhatja szülői tilalom,
A szikrafogott sziv lángra ne gyuladjon.
Nem kell itt hirhordó, jel beszél s kacsintás; —
Minél jobban födik, izzóbb lesz a parázs.

A két szomszédháznak volt egy közös fala,
Mióta felépült, rajt kis nyilás vala;
Evék hosszu során ki sem vette észre;
— Van-e a szerelem, mit ki ne fürkészne?!

Az a két szerelmes meglelte az utat,
A melyen egymáshoz a szó általjuthat;
Nyájas suttogásuk ezt használta révül,
Mehet, térhet azon zaj és zörej nélkül.

Gyakran ha itt Thisbe, ott Pyramus álla,
S kölcsönben egymáshoz leheletük szála,
Sóhajnak: „hügy fal! — tolakodol közénk, —
Baj volna, ha egyszer összeölelkeznénk? —

Vagy ha úgy találod, hogy ez már volna sok,
Engedj hát annyi rést, mennyin elfér egy csók!
De nem zúgolódunk, tartozunk hálával,
Hogy egymás füléhez szavunk viszed által.

Kelt innen, kelt onnan sok ily hiú beszéd,
Jó éjt is kivánnak estenden menvén szét,
S csókot nyom mindegyik maga oldalára, —
Csakhogy annak méze túlra nem szivárga.

Egykor, hogy a hajnal a holdat elküldé,
A füvek harmatát a nap felszürcsölé
Ujból oda jönnek a megszokott helyre,
S csendes suttogásuk uj panasszal telve.

Végre megbeszélik: első csendes estve,
Elámitott örük hiába áll lesbe;
Hazuról megszöknek, s ha ez jól sikerül,
Még a városból is mindkettő menekül.

De hogy tág mezőben bolyongni ne kelljen,
Egyik a másikra hamarább hogy lelljen:
Ninus sirja mellett legyen a találka,
Van a fának árnya, bűvő helyet ád a!

Hófehér gyümölcsel gazdagon rakottan
Egy magas szederfa diszlik vala ottan.
Fris vizű forrás is bugyogott mellette;
— Mindkettő e tervet nagyon helyeselte.

Végre nagy sokára, mely ma lassan szála,
A nap elmerűle tenger hullámába,
S kikele ezekből a rejtelmes éjjel
Csillaghimes fátylát teregetni széjjel.

Megnyilik az ajtó, nem csikorog sarka,
Az a ravasz Thisbe első lép ki rajta; —
Csalhatta ővéit, sűrű a sötétség,
Azon felül arczát fátyol is födi még

A gyászos sirbolthoz eljut szerencsésen,
A kijelölt fának sátra alatt pihen.
Mit nem tehet a sziv lángoló szerelme?
Im a fölénk leány mily vakmerő leve!

Jön azonban ime egy nőstény oroszlán; —
A csordán több ökröt összemarczangolván,
Tátongó sebekkel azokat ott hagyja,
Hogy a hüs forrásnál csillapuljon szomja.

Babyloni Thisbe messziről látja meg
A hold sugárinál a hogy az közeleg;
Sötét barlang közel, remegve fut oda,
Futtában lehullott, s elmaradt fátyola . . . .

A midőn jóllakott a forrás vizéből
S vissza az erdőbe a fenevad készül,
Véletlen meglelé a leányzó leplét,
S vérmocskos szájával rongyokra tépte szét . . .

minek köszönheti ezt az angol nép? Egyedül a saját tevékenységének, fáradhatatlan munkásságának. Népünknek is bele kell élnie magát annak tudatába, hogy egyedül és kizárólag a tevékenységben lássa azt az eszközt, mely által anyagi jólétét megalapithatja, s ha ezen tudat népünk teste és vérébe átment, akkor, de csakis ahkor, foglalandja el a népek életében azt a helyet, melyet maga számára munkássága által biztositott.

A szegénység kétségkivül nagy akadály a nemzet elörehaladásában. Számtalanszor halljuk és olvassuk, hogy pénzszegények vagyunk, hogy az iparvállalatok életbe léptetésénél külföldi pénzeröre vagyunk utalva; a külföldi pénzes embereket ide csalogatjuk nagyobb kiterjedésü vállalatok létesitésére, azoknak pénzsegélyével nem egyszer akartunk már ilyen és amolyan gyárt felállitani stb. Ilyen panaszok a komolyabb irányu lapokbau és szakkönyvekben olvashatók.

Én a militárizmus szükebb körre való összevonását nagyon jól eltudom magamnak képzelni. Teljes meggyözödésem, hogy czivilizácziónk tökéletesebb fokra valá haladásában a hadsereg létszáma a mostaninak legalább is felére fog leszállitatni. És ha Európa 4 millió katonájának 2 millióra való leszállitása által milyen összeg lenne megtakaritható és mennyi felhasználható erö maradna még azonkivül az országok rendelkezésére, melylyel a jólétet nem csekély fokban lehetne elömozditani. Az igy megtakaritott összeget hasznos vállalatokba fektetve, nem kis mérvben emelné az országok vagyonosodását.

Ily értelemben pár év elött a dunai fejedelemségek — most már királyságok — egyik állama kormányának mérvadó körök részéröl, a munkások hiánya által ösztönöztetve, egészen komolyan az a javaslat tétetett, hogy a katonaság egy részét az aratás ideje alatt a munkások hiányában szenvedö földbirtokosoknak — megfelelö napidij mellett — rendelkezésére bocsássa, hogy velök a gabonát learattathassák. —

Hogy az ugynevezett felfegyverzett béke a népek jólétének emelésére nem válik — kézzelfogható dolog, és hogy a lefegyverzés, valamint a hadsereg létszámának rendukálasa lehetséges dolog, mutatják a kis Svajczon kivül, a nagykiterjedésü északamerikai Egyesült-Allamok.

A munkásság és okos takarékosság által nyert vagyonunknak hasznos és czélszerü vállalatokba fektetésével anyagi jólétünket nem csekély mérvben emelhetnénk, külföldi pénzre nem szorulva, nemzet önérkezetünk gyarapodnék. Dr még mi idegen pénzre vagyunk utalva, még mi nem azt tehetjük, a mit legjobb belátásunk és akaratunk mellett javunk elömozditására tehetnénk; még mi a kiadásokat nem a bevételhez mérjük és felesleggél nem dicsekedhetünk: addig bizony jólétnek nem igen örvendhetünk, addig nem mi, hanem mások dominálnak nemcsak mások felett, de talán felettünk is.

De ha mi a megfeszitett munkásság és okszerü takarékosság által vagyonra tettük szert és ezen vagyonnak hasznos ez jövedelmezö vállalatokba fektetése által anyagi jólétünket meg fokoztuk: akkor szükséges arról is gondoskodnunk, hogy sajátságos nemzeti állásunk megmaradjon, nem rideg elszigetelés által, hanem simulv a többi kulturnépekhez, hogy azzokkal egyenlépést tarthassunk az anyagi és szellemi téren, de mind a mellett nemzetünk sajátságait is fentartva.

Sok nemzetiségü állam vagyunk, de egy közös anya 7 gyermeke. Törvényeink mindeniknek önállóságot biztositanak és még sem tudnak mindnyájan megférni, azaz egyesek által felizgatva, czivakodást, elégületlenséget szitanak magok közt. Svajczban is vannak németek, francziák, olaszok és még oláhfélék is, de azért egyiknek sem jut eszébe azt mondani: én nem vagyok svajczi, hanem franczia, olasz stb. vagyok. Azért mi se mondjuk: én német, tót, oláh stb. vagyok, hanem mondja mindenki: én a közös magyaranya egyik hü gyermeke vagyok és annak felvirágoztatásához nekem is van jussom és kötelességem.

Igy felfogva a dolgot, nem lesz köztünk sem irigység, sem gyülölet, hanem lesz egyetértés, erösbült nemzeti szellem. Ebben nyilatkozzék országunk ereje, oda irányuljon az anyagi jólét biztos alapján állva, összes törekvésünk. Mert csak az egyesült erö képes egy nemzetet nagygyá és erössé tenni. Csak az egyesülésben és a hazaszeretet által sugalt tevékenységben rejlik azon erö, mely akadályokat nem ismerve, képes nagyot mivelni. **W. K.**

Lókiállitás és dijazás Verseczen.

Mult vasárnap délelött a honvéd-kaszárnya elötti gyakorló téren lókiallitás volt, a biráló bizottságot képezték: Désán Achil alispán mint elnök; Seemayer János polgármester, Bodó Lajos városi fökapitány, Witzlinger Alajos huszárkapitány, Láng L. föállatorvos, Csapó Géza fószolgabiró, Kormos Béla kir. közjegyzö, Karl Márton járási állatorvos, Finke János tiszttartó, Jäger József, Gyika Elemér, Evinger János bizottsági tagok; jelen volt több környékbeli foldbirtokos és szamos városi polgár. A kiállitásra szép számmal kerültek lovak; a dijosztásnak következö eredménye volt:

I Csoport: Anyakanczakat csikóval 42-öt vezettek elö: Hoffmann Ede 1, Holbach János 2, Brandtner János 1, Waigand Károly 1, Kempf János 1, Schmidt György 1, Müller Antal 2, Waiser Bálint 1, Kempf József 1, Kehrer József 1, Seemayer József 1 (mindnyájan Verseczröl). Weber János 2, Wiegert Vilmos 1, Ivanicza Miklós 1, Bauer Fidel 1, Weinz Miklós 1, Ziegler Miklós 1, Schneider Mátyás 1, Wiegert Márton 1, Höffele Ferencz 1, Höffele József 2 (Károlyfalvaról), Selyem Károly Dettáról 1, Weber Mihály Móriczfalváról 1, Zichy gróf örökösei Nagy-Zsámról 2, Minda István 1, Turkonyi Pál 1, Lyuba Vincze 1 Nikolinczról, Göttel Dávid 1, Brucker Jakab 2 Mramorakról, Mara Simon Rettisováról 1, Wingert Nándor 1, Hammes József 1, Hammes János 1 Sztamorárol, Popov Gergely Ulmaról 1, Stojanovics Iván báró Laczunásrol 1.

Oklevelet nyertek: Stojanovics Iván báró aranyosat, Zichy gróf örökösei aranyosat, Hoffmann ezüstoset, Selyem Károly ezüstöset. Az I-sö érdemdijat 80 koronát kapta: Hoffele Károlyfalváról; a II. dijat 70 koronát Ivanicza Miklós; a III. dijat 60 koronát Schneider M.; a IV. dijat Weinz Miklós; az V. dijat Müller Antal. — 10—10 koronát kaptak: Holbach János, Brandtner János, Kempf János, Schmidt György, Müller Antal, Weber János, Weigert Vilmos, Bauer Fidel, Ziegler Miklós, Weigert Márton, Höffele F. Minda István, Göttel David, Brucker Jakab,

II. csoport: Három éves kancza 12-öt vezettek elö, még pedig: Wiegert Antal Károlyfalváról 1, Baich Milos báró Váradiáról 4, Minda István Nikolinczról 1, Birk József Károlyfalváról 1, Weber Mihály Moraviczáról 1,

---

Később jön Pyramus, meglátja a nyomot,
Melyet a porondon a gyilkos vad hagyott,
Nagy rémületében holthalaványnyá lett, —
Hát még hogy meglátta a véres lepleket! —

„Mind a két szeretőt tönkre teszi egy éj!“
Kiált keservében, „Meltóbb volnál hogy élj
Kettőnk közül te, hisz te vagy az ártatlan,
Minden hiba és bűn egyedül bennem van.

Csupán én okoztam — ártatlan! — vesztedet,
Hogy eme helyre jöjj én javallám neked, —
E helyre, — mely teli vészszel félelemmel,
Ennen magam pedig első nem jöttem el.

Oh! kik e sziklák közt laktok oroszlánok
Bár én bűnös testem össze szaggatnátók
Bélemet tépnétek kegyetlen agyarral! . . . .
— Hej! Félénk vár halált sopánkodó jajjal!“

Thisbének fátyólát ezután felkapá
Viszi a kijelölt fának árnya alá; —
Rá hinti csókjait, rá hinti könnyeit,
„Fogd fel én vérem is!“ — igy kiált, — nesze idd!“

Melylyel övedzve volt kardját belemártja
Mélyen ön testébe, majd ismét kirántja;
S haldokolva hanyat terül a földön el,
Égő sebből vére magasra felszökel. —

Mihelyt a gyilkolás árja szerte főcscsen,
Gyászba borúl a fa, látszik a gyümölcsen,
Mert hogy gyökerére, lesziváróg vére.
A szedret megfesti tüstént feketére. —

Viszsza tér amaz most, — félelme sem szünt még —
Nehogy ifja előtt szószegőnek tessék,
Keresi kedvesét szemével lelkével,
Mely vész fenyegeté, hadd beszélhetné el.

Ra ismer a helyre, a fa itt van, igaz;
De a gyümölcs szinén meghőkken ez-e az?
S a mint igy kétkedik, s egész testben reszket,
Látja véres földön a vergődő testet.

Csak vissza tántorog, néhány lépést hátrál
Arcza halaványabb leszen a puszpángnál,
S mint a tenger tükrén fodrossá lesz a hab
Ha szél surran át rajt, — mindene megborzad.

De a midőn ismét eszméletre tére,
A midőn ráismert átszúrt kedvesére
Hajait tépdelve ráborult a testre,
S hangos zokogással melleit verdeste.

Patakzó vérével könnyei vegyültek,
Tátongó sebei ezekkel telnek meg,
Csókjait rá nyomván a hidegült ajkra
„Kiragad el tőlem Pyramus!“ — kiálta.

„Pyramus! Thisbéd hiv, — felelj kedvesednek!
Hallgasd szavam, lehúnyt szemeidet nyisd meg!“
— Bár halál nehezült szeme pillájára,
Felveté Thisbére, neve hallatára.

Felemelé, látja, — azután lezárja,
Ráborult a halál örökös homálya. —
A lány látja fátylát, — megérti az okot,
Kard nélkül látja az elefántcsont tokot.

„Hát a te kezed volt!“ igy szól — „Hő szerelmed
Volt, mely — szerencsétlen! — téged elveszejtett?!
Nekem is oly erős a kezem, szerelmem,
Ez erőt ad annak, hogy én is megtegyem.

Követem a holtat! — mondhassák ezután,
Halálát okozám, de vele hordozám!!
Esküdtünk: egymástól csak halál választhat; —
Ámde még a halál se tehesse aztat!

Mindkettőnk nevében egy szóm von hozzátok,
Szánalomra méltó szülőink! halljátok;
Kiket hű szerelem, gyászvég összekötött,
Engedjetek nekik egy közös sirgödröt.

S te fa! ki ágaddal e szegényre hajolsz,
De nemsokára két tetemet árnyékolsz,
Légy siralmunk jele gyümölcsödnek gyásza
Kettős vérfürdőnket szinével példázza!“

Igy szólott, — majd a tört illesztgeté oda,
Hol bal melle alatt a szive doboga,
Lehajlék, az éles vasba bocsátkozék. —
— Első öldöklésétől pengéje meleg még. —

Kérelme meghatá a magas egeket,
Kiengesztelte a szülői sziveket;
Megfeketül mikor érni kezd a szeder,
S máglyájuk fölösét őrzi egy hamvveder.“

Forditotta:
Buday József.

Boronka János Nikolinczról 1, Himian Antal Fehértemplomról 2, Szirbu György Rettisováról 1.

Oklevelet nyert: Baich Milos báró 2 aranyost és két ezüstöst. Az I. dijt 60 koronát nyerte: Weigert Antal; a II. dijt 50 koronát: Boronka János; a III. dijt 40 koronát: Birk József. 30—20 koronát nyertek: Himian Antal és Szirbu György.

III. csoport: Két éves kancza- és méncsikót beállittatott 22 még pedig: 12 mén, 10 kancza. Gazdák: Hoffmann Ede Verseczről 1 mén, Aaronka János Kustélyról 1 kancza, Breinich Antal Verseczről 1 kancza, Ivanicza János Károlyfalváról 1 kancza, Baich Milos Varadiáról 1 mén, Beer Menyhért Verseczről 1 mén, Rittchen Verseczről 1 kancza, Zichy gróf örökösei Nagy-Zsámról 1 kancza, Wingert Nándor Sztamoráról 1 mén, Weiger, Vilmos Károlyfalváról 1 mén, Jäger József Dettáról 1 mén, Brankov Zsiva Izbistyéről 1 kancza, Wiegert Antal Károlyfalváról, 1 kancza, Butan Janos Kustélyról 1 mén, Cerra Simon Kustélyról 1 mén, Weber Mihály Moraviczáról 1 mén, Selyem József Dettáról 1 mén, Szirbu György Retisováról 1 mén. StanisicsSzvetozár Jabukáról 1 mén és 1 kancza, Watz Károly Verseczről 1 kancza, Baumann Frigyes Mramorákról 1 k.

Oklevelet kapott: Baich Milos báró aranyost, Hoffmann Ede és Jäger József ezüstöst. 30—30 koronát: Watz Károly, Baumann Frigyes. 15—15 koronát Boronka János, Ivanicza János; — 10 koronát Wiegert Antal.

IV. Csoport: Egy éves csikót kiallitottak 30; ezek közt 13 mén, és 17 kanczát. — Még pedig Zichy Gróf örökösei Nagyzsámról 1 kanczát Bärnfänger Ferencz Károlyfalváról 1 mént; Veitersán Mihály Verseczről 1 kanczát Wiegert Antal Károlyfalváról 1 kanczát, Minda Péter Nikolinczról 1 mént Hoffmann Henrik Verseczről 1 kanczát, Ziegler Miklós Károlyfalváról 1 kanczát, Ivanicza Miklós Károlyfalváról 1 kanczat és 1 mént Grünwald Ferencz Verseczről 1 mént, Waigand Gyula Verseczről 1 kanczát, Lyuba János Nikolinczról 1 mént, Szima Péter Kustélyról 1 kanczát és 1 mént, Waiser Bálint Verseczről 1 mént, Szima Buta Kustélyról 1 kanczát, Bauer Fidél Károlyfalváról 1 kanczát, Ivanicza János Károlyfalváról 1 mént, Rittchen István Verseczről 1 mént, Wiegert Vilmos Károlyfalváról 2 mént, Waigand Karoly Verseczről 1 mént, Wiegert Marton Károlyfalváról 1 kanczat, Höffele József 1 kanczát, Jäger Vilmos Karolyfalvaról 1 kanczát, Tokics János Verseczről 1 kanczat, Beer János Verseczről 1 k.

Oklevelet nyertek még pedig ezüstöst Zichy gróf örökösei Nagy-Zsámról. Az I. díjat 20 koronát: Höffele József; a II. díjat 15 koronát: Ivanicza Miklós; 16—10 koronát kaptak: Ivanicza János. Wiegert Márton; 5—5 koronát kaptak: Bärenfänger Ferencz, Wiegert Antal, Ivanicza Miklós, Bauer Fidél, Wiegert Vilmos, Höffele Ferencz, Weitersán Mihály, Waigand Gyula, Tokits János.

Levelezés.

Budapest 1893. szept. 29.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Feljöttem hát én is Budapestre, rettenetes hősnek képzelvén magamat, kinek van bátorsága kolera mentes vidékről a fővárosba menni, hová „innen-onnan" még is csak behurczolhatják azt az ujabbkori országokat pusztitó veszedelmet — Hejh! hogy megcsappant az én hősi képzelődésem, mikor észre vettem, hogy bizony itt senki sem fél a rémtől. — Első meglepetésem az volt, hogy az itteni fiakerosok. mind rózsás kedvüek? — fontos tudni annak okát. — Hát nem azért vidamak, mert megnyiltak az egyetemek és mi most ujra összesereglünk; biz az egyetemi polgár nem igen költ fiakkerre; — rózsás kedvük azért van mert összegyültek az ország gavallérjai, — azok, kiket a vidéken a választok a haza atyáinak szoktak nevezni. Csakugyan azt mondhatnám, az országgyülés megnyitásából legtöbb hasznak a bérkocsisoknak van. — A Sándor-utczában csak ugy robognak az ujra fényezett hintók, és a télen nyaron, öszszel tavaszszal prémes portás süvegeli az érkező — democratikus — nagyságos urakat.

Mint jó hazafi magam is elmentem megnézni, hogy nyilik meg az országgülés, keveset láttam, keveset halottam. Ujitás az, hogy a képviselőház tisztviselőinek pléh jelvényt akasztották kabátjukra, — mig meg nem magyarázták nekem, azt gondoltam, hogy a legközelebbi hadgyakorlatokra bekövetkezett ordó zápor alkalmával rájuk is tévedt egy pár csepp. — Láttam továbbá az uj jelző tablákat, melyekkel az elnök szavazásra czitalja be a honatyakat a terembe. Ha például „K" betű kezdi a szavazást, ez a betű ugrik ki, mikor ezek leszavaztak, kiugrik az „L" és igy tovább. A mely képviselő „S", „T" vagy „Z" betüben van, nyugodtan szivarozhatik, adomázhat, vagy gugyizhat, nem kell félnie, hogy elkésik. Eszembe jutott az öreg Neumann bácsi tanitó gyakorlata. Mikor haza mentek a kis iskolás fiúk, kérdik az egyiktől: „no kis fiam, mit tanultatok ma?" — „Ma nem tanultunk, hanem Neumann bácsi megverte azokat, kik roszszul viselték magukat a héten." — „Hát te kikaptál-e?" — „Nem, mert délelőtt csak a „F" betüig jött, én pedig Schmidt vagyok, mi majd délutan kapunk ki."

Ezt a látottakról; hallani már többet hallottam! — Például Wekerlének egy hosszú beszédjét, úgy hitták „expozé", s azt modották a karzaton, hogy nagyon szép. Nekem a fejem zúgott bele, pedig én reáliskolai maturált legény vagyok; — ugy dobálódzott a milliokkal, százezerekkel, hogy bizony nem tudtam követni. Összeadott hat-hét sort, tiz számból állókat, a horribilis összegből kivont pár milliót, kiválasztotta a bruttóból a nettót s ugy tovább, félórai számtornázás utan kivágta, hogy a magyar állami háztartás költségvetésének fölöslege 11 ezer forint. Zúgó taps követte őt a jobb oldalról Egy volt gymnazista tanuló mellettem elájult, — szegény most filozopter, követte úgy fejből Wekerle számitásait, s azt hozta volt ki, hogy legalább 5 millió deficitnek kell maradni, — s azt gondolta a jámbor, hogy a taps neki szól. —

Hallottam „Apponyit" is beszélni; jaj de kurta volt, azért interpellálta a kormányt: „miért nem vett részt május 21-én a honvédszobor leleplezési ünnepélyen?" — No nem is kapott tapsot. — Mikor lejöttünk a karzatról találkoztam a „Magyar Ujság" tudositójával, ez azt dörmegte: „A nemes gróf úgy latszik ásatásokkal foglalkozott a vákacció alatt azért, hord elő ilyen antidiluviális dolgokat; — nemsokára még azért is interpellálja a kormányt: mivel indokolja Éva anyánk paradicsomi elhatározását az almába harapás tárgyában s mért nem akadályozta meg legalább Ádám apánk részességét az eredendő bünben!" . . . . Azt feleltem neki, téved Satir úr, a nemes gróf nem azt akarja tudni mért nem akadályozták meg, hanem mért nem haraptak ők is bele a tiltott gyümölcsbe? —

Halottam azután a különböző ellenzéki pártoknak küszöbön álló fusiójáról. — Nem értettem jó a dolgot, hanem eszembe jutott, otthon Verseczen a katholikus toronynak reperálása. Az 30 év előtt épitették fel; bizony filigran munka volt, hogy csak ilyen rövid ideig tartott; — a mostani egyházkormány levettette hát a régi czifra bádogot, melynek czifrázatában megállott az esővíz és elrohasztotta az alatta levő gerendázatot; uj vörösréztáblákkal födik most, — s ime az egyházkormány ellenzéke most azt lármázza, hogy vége van annak a szép góthikus czifrasságnak, olyan massiv módon készitik, mintha csak üstt, foltozó czigány kolompariusra bizták volna! — Az egyház kormánya azzal vág vissza; majd harmincz év mulva beszéljétek, akkor is szilárd lesz a mostani munka. — Nekem szakasztott ilyennek látszik az országgyülés. Itt is miudig gáncsolják azokat, kik a mostani alkotmányon javitgatnak. Várjatok, s látjatok mi lesz belőle; csak hogy olyan az ember, most biralgat, mig ki tudja 30 év mulva élünk-e akár mi, akár ők.

Ámde térjünk át másra, minden rendü és rangú oskola most már megnyilt, különösen pedig megnyiltak az előfizetések a különböző ujságokra, most, mikor bekövetkezett az év utolsó fertálya. Nagy plakatumok hirdetik az utcza sarkokon, hogy melyik ujság minő kedvezményt nyujt előfizetőinek. Van egy jó ösmerősöm, ki azt mondja, szivesen fizetne elő valamelyik lapra, ha minden reggel egy darab szalona volna beléje tekerve frustóknek. — Hallja csak: A „Magyar Ujság" egy csomó sorsjegyre játszatja előfizetőit; — a „Pesti Hirlap" kalendariumot igér; — a «Magyar Hirlap" igéri, hogy karácsonyi ajándék albumra az egyes előfizető példányra rányomtatja annak nevét; ez fejedelmi fényüzés, pár száz év előtt csak Rothschildék engedhették volna ezt meg maguknak, csak a királyok tehették. Pár száz év előtt kevés király volt olyan mint a mi Mátyásunk, — Rothschildek nem is voltak, most pedig olyan egyszerü dolog mint mikor a sok millió bankónak mindenikére egy arát nyomják maga sorszámát; — hiszen minden nap minden egyes példányon rajta ven az előfizető neve a czimszallagon! . ,. A „szabad szó" rendkivül pompás albumot ad szintén karácsonyra. A „Honvéd" praktikusabb, az előfizetői közt október 1-én kisorsol egy csomó 20 koronást, 10-én egy női ékszert, 15-én ujra külön prémiumot; — és igy megy az tovább. Szegény magyar sajtó, hogy teneked is ugy kell vadásznod az előfizetőket. mint a német rém regényesek, hol az ezüsthöz hasonló alpakka kanalakat, hol roszul mutató és hibásan ütőórákat kell igérned. Dicsérem a „Délvidéket", az nem igér semmit, nem is ad, mégis megvannak az ő előfizetői; és ha igérne, legfölebb azt igérné, hogy ez utolsó évnegyedben befejezi a tárczájában folyó: „Tanitókisasszony regényének" első kötetét.

Tisztelettel maradtam jövő alkalomig

Napi hirek.

Jövő szerdán Oktober 4-én Ő Felsége a magyar király névnapja lesz, mint minden évben, úgy az idén, úgy az idén is iskolai ünnepélyly el fogja azt megülni a helybeli főreáliskola. — Melyre minden iskola barat hivatalos.

A kerekes nyergüek altal a női szivekben kiesz közölt nagyszerü hóditások felkeltették nyari álmából a verseczi torna egyesületet is. Jól van igy! Rajta magyar! Felkérettünk, hogy közöljük, miszerint a Torna egyesület jövő hétfőn, Oktober 2-án ujból megkezdi müködését, még pedig hétfon, szerdán és Pénteken vivasi Kedden és Csötörtökön rendes torna gyakorlatok mindenkor esti 6 órától este 7-ig. — Ha a kereken nyargalók, a mennyiben mindig a publikum előtt üzik nemes foglalkozásukat egyelőre magukhoz ragadják is a pálmát, nem lesz a soká az övek, bejönnek a téli idők, és a pár év óta hires tornabál visszahóditja ujra a pálmat.

Bethlen földmüvelői miniszter a délvidéken. Fehértemplomba f. hó 28-ikán kezdődik a szüret. — Mint a „T. Ztg." irja ez alkalomból Fehértemplomra érkezik Bethlen miniszter, hogy a homoki szöllötermését megtekintse.

Méltóságos rudnai Nikolics Sándor főispán úr tegnap este Budapestről varosunkba visszaérkezett.

Esküvő. Brájjer Lajos dr. a „Torontál" szerkesztője Nagybecskereken kedden okt. 3-ikan délelőtt ½12 órakor vezeti oltárhoz Schlem-Stefania k. a. Isten áldása lengjen a szép par fölött.

Uj kanonokok a csandi egyházmegyében. A hivatalos lap a következőket közli: Vallas- és közokt. miniszterem előterjesztésére a csanádi egyházmegyénél senior kanonoki stallumot Kun L. dr. makói esperes plébanosnak a Bonnáz püspök által alapitott ujabb kanonoki stallumot pedig Szentkláray Jenő törökbecsei plébánosnak adományozom Kelt Schönbrunban 1893 szept. 13. Ferencz József. s. k Csáky Albin gf. s. k."

Hivatalba lépés. Bodry Mihály az ujonnan választott adóügyi tanácsost, ki mint rendszerető. szak avatott tevékeny hivatalnok ismeretes, mult hétfőn helyezte hivatalába a polgármester. — Legyen üdvöz körünkben, sok szerencsét kivánunk terhes hivatalos teendőiben.

Pénzlopás. A verseczi rendőrség éberségének köszönhető, hogy Zacharovics Vlada lábtyumüvész inasban találta meg a tolvajt, és a törvényszéknek atadta. Az elcsent 46 frt. felét már is elköltötte volt az illető.

Üveg-metszészi Üveget, különösen pedig nagyon vastagot vagy üvegcsövet, gyorsankés biztosan úgy lehet metszeni, hogy az elmetszendő helyen terpenntinel megitatott kenderfonallal megfeszitjük, ezt azutan meggyujtjuk és az üveget hideg vizzel befecskendezzük, a mire az üveg csekély nyomással az eredetileg kifeszitett fonal irányában szétnyomható.

Irodalom.

Amerikából csak e napokban tért vissza a világhirre vergődött Mauthner Ödön hazai magkereskedő czég főnöke, ki egész nyáron át ott tartozkodva, ezen idő alatt sorra látogatta Amerikának nevezetesebb farm- és kert-telepeit és itt nagyon figyelemre méltó erdekes és fontos tapasztalatokat gyüjtött, a melyeknek közzétételét rendkivüli érdeklődéssel várják a mezógazdasági és körökben. Egyébiránt ugy halljuk, hogy Mauthner ugy élőszóval több felolvasás során, valamint egy czikksorozatban fogja emlitett tapasztalatait közrebocsátani. Visszatérvén Európába még itt is több olyan kulturállamot látogatott meg, melyeknek földmivelési és kertészeti haladottsága magas szinvonalon áll Többek közt Hollandiát, a virághagymák hires országát is meglátogatta és itt személyesen válogatta össze czége részére a szebbnel szebb virágu hagymákat, melyeket nekünk is volt alkalmunk látni és elmondhatjuk, hogy azok olyanok a minők Magyarországon még nem voltak.

(Piaczi árak Verseczen). A mult csütörtökön f. hó 28-án a következők voltak a piaczi árak: Búza legjobb 6 frt. 60 kr., középszerü 6 frt. 50 kr., Kétszeres legjobb 5 frt. 80 kr., középszerü 5 frt. 50 kr., Rozs legjobb 6 frt. — kr., Árpa legjobb 4 frt. 90 kr., középszerü 4 frt. 80 kr., Zab 6 frt. 50 kr., Kukoricza 4 frt. 70 kr. Marhahús 58 kr., Disznóhús kilója 44 kr.

Népesedési statisztika.

Versecz t. h. j. f. városban a mult héten meghaltak:

Seemayer M., Ostheimer Emma, Matzer György, Daranyi József, Varga Veronika, Gyorgyev Kata, Tyrmu Kata, Alexandrovits Mária, Hoffmann János, Zwölfer János, Kanacsky Jotza, Seemayer Antal, Seemayer Antal.

Születtek. Fiuk a következő családokban:

Zwölfer János, Neumann József, Baader János, Bayer Róza. —

Leányok a következő családokban:

Hoffmann Géza őrnagy, Otz Márton, Fertig Ferencz, Greger János, Tetz Lipót.

Megesküdött:

Huth János Dreskay Katalinával. Seba János Pavlik Antóniával. Petrovits József Lenhardt Katalinával. Lederer János Koch Josefinával. Wolz József Eberhardt Annával. Bolbecher Adám Hett Rozaliával. Tury Mihály Kiss Emmával.

1584. sz. — tkv. 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A károlyfalvi kir. jbiróság mint tlkkvi hatóság közhirré teszi, hogy Piesonye Ilia gyám által képviselt kisk. Piesonye Anna nikolinczi lakos végrehajtatónak Lyuba Ilia nikolinczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 800 frt tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a károlyfalvai kir. járásbiróság területén fekvő Nikolincz községi III. kötet 459. lapsz. tkvben A lapján foglalt következő ingatlanokra: 1) a 337. sz. ház és 1160 □-öl házhely 112 frt.; 2) 119. hrsz. a. 200 □-öl kert 29 frt.; 3) a 83. hrsz. a. 400 □-öl kert 43 frt.; 4) a 40 hrsz. a. 1 hold 380 □-öl I. oszt. kaszáló 7 frt.; 5) az I. dülőbeli 90. hrsz. a. 1 hold 800□-öl I. oszt. szántó 188 frt.; 6) a II. dülőbeli 90. hrsz. 1 hold 800 □-öl I. oszt. szántó 195 frt.; 7) a III. dülőbeli 90. hrsz. a. 1 hold 800 □-öl I. oszt. szántó 103 frt.; 8) a IV. dülőbeli 90. hrsz. a. 2 hold 800 □-öl I. oszt. szántó 165 frt.; 9) az V. hrsz. a. 2 hold 800 □-öl I. oszt. kaszáló 184 frt. becsj és ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Nikolincze községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Károlyfalván, 1893. évi szeptember hó 14-én.

Gerle, kir. aljbiró.

Elismerések a társadalom minden rétegéből.

Nő-szövetek galérok számára s teljes öltönyök.

Mintákat

bármely vidékre bérmentesen küldünk.

Elismerten legjobb és legdivatosabb

Őszi és téli szövetek.

Különlegességek: viz- és viharálló **darócz. vadászposztó, palmerstone** télikabátoknak való **nőiposztók, női öltözék-kellékek**, nemkülönben minden nemű czélnak megfelelő **posztók**, jó, tartós és szintartó minőségben szétküldetnek **gyári áron** s bármily csekély mennyiségben **magánosok** részére is,

cs. és kir. szab. finomszövet és gyapjuárú gyár és raktár

Schwarz Moricz,

Zwittau (Brünn)

3·10 mtr öltönyszövet, teljes öltözetnek való . .	frt. 3.50	tól frt.	24.— ig
2·10 mtr. télikabátszövet, teljesen 1 télikabátnak való	„ 4.50	„ „	20.— „
2·— mtr. felsőkabátszövet, teljesen elég egy felsőkabátra	„ 4.—	„ „	15.— „
2·80 mtr. Mentsikoffszövet, teljesen elég egy Mentsikoff-kabátra	„ 5.—	„ „	20.— „
1·80 mtr. teljes darócz-kabátnak	„ 3.50	„ „	9.— „
3·25 mtr. fekete posztó szalonruhának	„ 7.50	„ „	25.— „
1·17 mtr. nadrágra való .	„ 2.25	„ „	11.— „

10/4 méteres nagy kendők 2 frttól a legfinomabb Himalaya kendőig, utazó- és szán-pokróczok, pla d-ek.

Mintakönyvek

csupán szabómesterek számára.

Uj vevők kaphatnak 50 krnak előleges beküldése mellett, mely összeg az első megrendelésnél visszatéritettik.

Szétküldés postai utánvétel vagy előleges pénzbeküldés mellett.

Nem tetsző áruért a vételárt visszatéritjük.

CIMBALOM- KEDVELŐKNEK van szerencsém szabad. hirneves „Centrális“ cimbalmaimat pedál vagy anélkül melegen ajánlani A „CENTRÁL“-cimbalom azon jó sajátsággal bir, hogy megóvja a fenéknek megrepedését és elháritja az örökös hangolást. Tekintetbe veendő, hogy hangszerüzletem szak- és czélszerű berendezését és az anyagok nagybani, olcsó beszerzését, illetőleg azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Fel kell még emlitenem, hogy begyakorolt munkásaim által, felügyeletem alatt készittetnek. — Arjegyzékkel készséggel szolgál

Appel Ignác, **BUDAPEST,** gróf Károlyi-utcza 5. sz.

(Alapittatott 1871-ben.)

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorssajtóval s más legujabb rendszerű kisebb sajtóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok ugy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghivók,

gyászjelentések, valamint czimkék, árújegyek,

arany, broncz vagy különféle szinű készitésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készitését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrássy-sétatár és az iskola-utcza sarkán lévő Kádits-féle házban van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hirlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVII. évfolyammal biró első verseczi német lap, a **„Werschetzer Gebirgsbote“** és **„Délvidék“** szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.